

(4) טוב שבתו ת'י תקבל ע"ע (באם עדיין אינה עושה זאת) – הדה"נ
בעשויו"ט. בדהתפוחה"ז.
אזכיר עה"צ.

הדה"נ בעשויו"ט: = הדלקת הנרות בערב שבת ויו"ט.
בדהתפוחה"ז: = בדיקת התפילין והמזוזות.

לעילוי נשמת

מרת דבורה ב"ר אהרן מענדל ע"ה

גרינברג

נפטרה כ"א מנחם-אב ה'תשפ"ג

ת'נ' צ' ב' ה'

נדפס על ידי ולזכות משפחתה

שיחיו לאורך ימים ושנים טובות ובריאות

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

מאמר

ואכלת ושבעת – ה'תשמ"א

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא לאור לש"פ עקב, כ"ב מנחם-אב, ה'תשפ"ה

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וחמש לבריאה

שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

הוספה

א

[ה'תש"מ]

(1) **שקריי** היצר שמנסה למונעה, ח"ו, מלעבוד השם בשמחה.

(2) **רגיל** במצב בעיבור, ולאט לאט תתגבר ע"ז ותבש"ט.

ב

[ה'תש"מ]

(1) יעשה התייעצות של שלשה רופאים:

א' – (השייך יותר ל)נעאוראָלדזי

א' – (השייך יותר ל)אַרטאָפּעדי־סערדזערי

וא' – כללי

יספר להם כהנ"ל ויעשה כהכרעתם.

(2) כמובן – הרופא שמזכירו – שכבר קבע והחליט בזה – אין מקום

שיהי' בהנ"ל.

(3) טוב לברר האם הוסת של בתו שתי' בסדר וג"ז יספר להמתייעצים. כן

להציע ולשאלם – היש מקום לבחון **מחדש** האם הדיאגנאזע שכותבה צודקת.

א

מצילום כתי"ק, על גליון מכתב השואלת – בו כותבת (באנגלית): "אני מרגישה שאני מתרחקת, יותר ממחקרבת, מלמלא את הפוטנציאל שלי כיהודי, כאמא וכאשה (נתברכתי בבעל ובת נפלאים, ונמצאת כעת בהריון – אנא ה', עם ילד בריא ונורמלי); ומפרטת לדוגמא: "אני מוצאת קושי לתכנן ולנהל (to structure) את סדר היום והשבוע שלי, ולפעמים מרגישה שחסר לי הכח הפיזי לזה; בערב שבת, עם זאת, השי"ת נותן לי את היכולת והאנרגי' לארגן ולהכין את הבית וכו'". – לכותבה שהיא מרגישה שמתרחקת מלמלא את הפוטנציאל שלה כיהודי' כו' – כתב רבינו (כבפנים (1)); לפירוטה שמוצאת קושי (I find it difficult) לתכנן ולנהל כו' – מתח רבינו קו תחת התיבות it difficult [= קושי], וכתב (כבפנים (2)); ובהמשך מכתבה – מתח רבינו קו תחת התיבות G-d gives me the ability to organize and energy to prepare the house, etc. [= השי"ת נותן לי את היכולת לארגן והאנרגי' להכין את הבית וכו'].

ב

מצילום כתי"ק, על גליון מכתב השואל – בו מבקש עצתו וברכתו של רבינו בקשר לבתו. נעאוראָלדזי: = ניירולוגי.

אַרטאָפּעדי־סערדזערי: = כיורוגי־אורתופדיה.
הדיאגנאזע: = האבחון.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ עקב, כ"ב מנחם־אב הבעל"ט, הננו מוציאים לאור (בהוצאה חדשה ומתוקנת) מאמר ד"ה ואכלת ושבעת וברכת גר', שנאמר בהתוועדות ש"פ עקב, כ"ב מנחם־אב ה'תשמ"א – הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה – מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות־קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גר'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

עשרים במנחם אב, ה'תשפ"ה
שבעים וחמש שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע
ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2025 by

LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5785 • 2025

Printed in the United States of America

נדפס בדפוס

CH Print & Ship

478 Albany Ave. Brooklyn N.Y. 11203

(718) 771-5000

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „**ועד הנחות בלה"ק**"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחי

כתישה, כי בערך זית משוכח כזה, הנה גם כתישה קצת נקראת בשם כתישה], ועד שנעשה כתית למאור²⁵, עבור המנורה שבביהמ"ק, שעל זה אמרו רז"ל²⁶ עדות היא לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל, שיש בזה ב' ענינים, הא', השראת השכינה בישראל, והב', שזה נמשך וניכר בגלוי לכל באי עולם.

ד) וזהו גם כללות ענין חודש אב, שנקרא בשם מנחם אב²⁷, שענינו נחמה הכי גדולה לאחר הירידה כו', ועד לנחמה שע"י הקב"ה בעצמו, כמבואר במדרש²⁸ (הובא בדרושי חסידות) שהקב"ה אומר לנביאים נחמו נחמו עמי²⁹, ועל זה משיבה כנסת ישראל ותאמר ציון עזבני ה'³⁰, כלומר, איני מתפייסת מנחמת הנביאים, ועל זה חוזר הקב"ה ואומר אנכי אנכי הוא מנחמכם³¹, היינו, שהנחמה היא לא ע"י הנביאים (שהקב"ה אומר להם נחמו נחמו עמי), אלא ע"י הקב"ה בכבודו ובעצמו, ובאופן דאנכי אנכי, ב' פעמים, למעלה מפעם אחת כמ"ש במ"ת אנכי הוי' אלקיך³² [ע"ד מ"ש במדרש³³ נאמר בסיני אנכי ה' אלקיך, בכרמל יאמר כפול, ה' הוא האלקים ה' הוא האלקים]³⁴, והיינו, שע"י אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך³⁵, שהו"ע ביטול החטא בכפלים, נעשה אנכי אנכי הוא מנחמכם, נחמה בכפלים³⁶. ובפשטות שהקב"ה מוציא את כל בני מהגלות באופן שהוא עצמו³⁷ אוהז בידיו ממש איש איש ממקומו, כענין שנאמר³⁸ ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל³⁹, ומביאו אל ארץ הקודש, ארץ אשר גו' עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה⁴⁰, ארץ דמפקא מזון, מזון לגוף ולנשמה, במהרה בימינו ממש.

תוכן המאמר

לחם מן השמים – יחו"ע, ולחם מן הארץ – יחו"ת. וכיון שהכח ליחו"ת נמשך מיחו"ע, לכן מברכים גם על לחם מן הארץ ברכת הזן שנתתקנה על המן. וכן לאידך גיסא, שביחו"ע נכלל גם יחו"ת, ולכן גם בברכת הזן שנתתקנה על המן נכלל גם ברכת הארץ.

ענין ברכת הטוב והמטיב, שנתתקנה על הרוגי ביתר שניתנו לקבורה, וזהו א' הטעמים ליו"ט דחמשה עשר באב שהוא נעלה יותר אפילו מפסח וסוכות, לפי שדוקא ע"י תכלית הירידה באים לתכלית העלי', וכמו שהזית מוציא שמנו ע"י כתישה דוקא. וזהו כללות ענינו של חודש מנחם אב, שלאחרי הירידה באה נחמה הכי גדולה ע"י הקב"ה בעצמו – אנכי אנכי הוא מנחמכם.

25) ר"פ תצוה.	סה, ב. שם, ריש ע"ג.
26) מנחות פו, ב.	34) מלכים-א יח, לט.
27) ראה ספר גט פשוט אה"ע סק"ו	35) ישעי' מג, כה.
סקל"ה. וראה לקו"ש חכ"ג ע' 214. וש"נ.	36) ראה איכ"ר ספ"א. יל"ש ישעי' רמז
28) הובא באבודרהם סדר הפרשיות	תמה.
וההפטרות.	37) פרש"י נצבים ל, ג.
29) ישעי' מ, א – הפטרת פרשתנו.	38) ישעי' כז, יב.
30) שם מט, יד.	39) נזכר גם הפסוק (שם נב, ג) "חנם
31) שם נא, יב.	נמכרתם ולא בכסף תגאלו" (וראה אהבת
32) יתרו כ, ב.	יהונתן (להר"י אייבשיץ) הפטרת שמות עה"פ
33) "מדרש אגדה" – הובא בפרש"י	"ואתם תלוקטו לאחד אחד".
ספר שופטים ה, ג. וראה לקו"ת שבת שובה	40) פרשתנו יא, יב.

אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע¹², שאף שמי שעבודתו היא בבחי' יחו"ת, צריך שיאיר בו לפרקים הארה מבחי' יחו"ע שתומשך ביחו"ת, כי דוקא יחו"ע הוא שנותן לו את הכח בעבודתו ביחו"ת [ויש לומר, שהמבואר בקיצור בדרוש זה בלקו"ת, הוא היסוד להמבואר בקונטרס עץ החיים בארוכה]. וי"ל עד"ז לאידך גיסא, שבבחי' יחו"ע נכלל גם יחו"ת, ולכן גם בימי משה (קודם שנכנסו לארץ) הזכירו ברכת הארץ (שענינה יחו"ת), אלא שהיתה נכללת בברכת הזן שעל המן, וכמ"ש המגן אברהם¹³ דמדאורייתא די כשיכרך על שלשתם ברכה אחת כו'.

ג) **וממשיך** בלקו"ת¹⁴ לבאר גם הטעם שצריך שיזכיר ברית ותורה בברכת הארץ¹⁵, וגם מבאר¹⁶ בארוכה ענין ברכה השלישית, בונה ירושלים, אבל אינו מבאר ענין ברכה הרביעית, הטוב והמטיב. והענין בזה, דהנה אמרו רז"ל¹⁷ שברכת הטוב והמטיב נתקנה על הרוגי ביתר שניתנו לקבורה, שזהו ענין טוב ונעלה ביותר, ולא רק בשעתו, אלא עוד זאת, שזהו אחד הטעמים לכך שלא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב כו'¹⁸, לפי שאז ניתנו הרוגי ביתר לקבורה¹⁹, והיינו, שעל זה קבעו יו"ט גדול ביותר, למעלה אפילו מחמשה עשר בניסן (פסח) וחמשה עשר בתשרי (סוכות), וכמבואר בדרושי נחמו ודרושי ט"ו באב²⁰, שזהו לפי שדוקא ע"י תכלית הירידה (דהחורבן והגלות) באים לתכלית העלי', וזוהי כוונת הירידה, שהיא לצורך עלי'. וע"ד מ"ש בפרשתנו²¹ ויענך וירעיבך גו', שזהו ע"ד ענין הגלות, שהכוונה בזה היא למען הודיעך גו', היינו בשביל העלי'. וע"ד שאמרו רז"ל²² שהזית מוציא שמנו ע"י כתישה דוקא, והיינו, שאף שהכתישה היא דבר המצער וכו', מ"מ, דוקא עי"ז הוא מוציא את השמן [ולהעיר, שזיתים טובים ששמנם אגור בתוכם²³, כמו הזיתים שבארץ ישראל שעלי' נאמר²⁴ ארץ זית שמן, אינם צריכים לכתישה חזקה כדי להוציא שמנם, אלא מיד כשלוחצים עליהם קצת, הרי הם מוציאים שמנם, ומ"מ, גם זה הו"ע של

בס"ד. ש"פ עקב, כ"ב מנחם-אב, ה'תשמ"א

(הנחה בלתי מוגה)

ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך גו'¹, ואמרו רז"ל בברכות², וברכת זו ברכת הזן, על הארץ זו ברכת הארץ, הטובה זו בונה ירושלים. וממשיך בגמרא³, דברכת הארץ היא על הארץ ועל המזון, שפירושה ארץ דמפקא מזון. ולעיל מיני' איתא בגמרא⁴, משה תיקן לישראל ברכת הזן בשעה שירד להם מן, יהושע תיקן להם ברכת הארץ כיון שנכנסו לארץ. ומדייק בזה בלקו"ת פרשתנו⁵, דא"כ, מדוע גם עתה החיוב לברך בנוסחא זו שבברכת הזן (שתיקן משה על המן), אע"פ שאין המן יורד עכשיו כלל. ויש להוסיף בזה גם לאידך גיסא, דכיון שבגמרא ילפינן כל ג' הברכות מהפסוק ואכלת ושבעת גו', הרי מובן, דאף שמשה תיקן להם רק ברכת הזן, מ"מ נכלל בה גם ברכת הארץ. וצריך להבין, דמאחר שבזמן משה הי' רק מן, למה הוצרכו לברך גם על הארץ דמפקא מזון.

ב) **ומבאר** בלקו"ת, שב' מיני לחם (לחם מן השמים ולחם מן הארץ) בעבודת האדם ענינם הוא יחודא עילאה ויחודא תתאה, דיחו"ע הו"ע לחם מן השמים, ויחו"ת הו"ע לחם מן הארץ. ועוד יש לומר, שב' הענינים דלחם מן השמים ולחם מן הארץ בעבודת האדם הם ב' הסוגים דעובדי ה' בנשמתם ועובדי ה' בגופם⁶, כדאיתא בגמרא סנהדרין⁷ ובכמה מדרשי חז"ל⁸, ששמים וארץ הם גוף ונשמה. ועפ"ז מבאר הטעם שגם על הלחם מן הארץ שאוכלים עכשיו מברכים ברכת הזן שנתקנה על המן שהי' לחם מן השמים, כמבואר בזהר⁹ שצ"ל המשכת יחו"ע ביחו"ת, לפי שהכח והעוז ליחו"ת נמשך מיחו"ע [וכמו בלחם מן הארץ כפשוטו, שאף שהארץ מפקא מזון (ע"י חרישה וזריעה, כמ"ש¹⁰ ואספת דגנך גו', ואמרו רז"ל¹¹ אדם חורש כו' וזורע כו' וקוצר כו'), הרי הצמיחה היא דוקא ע"י המטר מן השמים, כמ"ש (בפרשתנו¹²) למטר השמים תשתה מים], וכמבואר בארוכה בקונטרס עץ החיים לכ"ק

(12) פ"ז ואילך. שם, א.
(13) אר"ח סקצ"א סק"א (הובא בלקו"ת תענית וב"ב שבהערה 17). שם, ד.
(14) ס"ג ד (יד, ד ואילך). ואילך. נ"ך ח"ב ע' א'צו. סה"מ עת"ר ע' שכא ואילך. ע' תלח ואילך.
(15) ברכות מח, סע"ב. ואילך. ע' תלח ואילך.
(16) שם ס"ה (טו, סע"ג ואילך). ח, ג.
(17) ברכות שם, ב. תענית לא, רע"א. ב"ב (22) ראה שמור"ר פל"ו, א.
(18) קבא, ב. (23) ראה ברכות לט, א.
(19) משנה וגמרא תענית כו, ב. ל, ב. ב"ב (24) פרשתנו שם, ח.

(1) פרשתנו ח, י.
(2) מח, ב.
(3) מט, א.
(4) יד, א.
(5) ראה המשך תרס"ו ע' קנו [רין] ואילך.
(6) צא, ב.
(7) ויק"ר פ"ד, ה. תנחומא ויקרא ו.
(8) ח"א רז, סע"א, הובא בלקו"ת שם, ג.
(9) פרשתנו יא, ד.
(10) ברכות לה, ב.
(11) שם, יא.
(12) סה"מ תש"ח ע' 210 ואילך.